

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLÓ) — POLITIKAI NAPILAP.

== Szerkesztőség és kiadóhivatal: ==
Szabadka, IV., Rákóczi-u. 20.
Telefonaszám 300.

Felolós szerkesztő:
KÓNYA LAJOS

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

== Megjelenik mindennap délután. ==
Előfizetési díjak: egész évre 60 K,
félévre 30 K, negyedévre 15 K.

Megbízáson alapuló birtoklás.

— Német gyarmatok és török területek sorsa. —

Páris, febr. 1. Az az ideiglenes és kielégítő határozat, amelyre az öt nagyhatalom a német gyarmatok és a török területek sorsa tekintetében jutott, Lloyd George közvetítő indítványának eredménye.

Lloyd George megtalálta azt a formulát, amely lehetővé teszi azt, hogy azok a nemzetek, amelyek a német gyarmatokat vagy a török területeket megszállják, a területek teljes urai legyenek anélkül, hogy ezeket annektálják. Nyilvánvalóan megbízáson alapuló állandó birtoklásról van szó. A határozatot azért mondják átmenetinek, mivel az a terv, hogy elsősorban a nemzetek szövetségét alkotják meg.

A munkásvédelem a nemzetközi konferencián.

Bern, febr. 3. A nemzetközi szociálistakonferencia delegátusainak ülésén, amelyen Branting elnökölt, a delegátusok nagy számban jelentek meg. Eisner bajor miniszterelnök is ott volt. A tanácskozás főképpen ama programmszerű nyilatkozatok körül forgott, amelyeket a munkásvédelem dolgában akarnak megszavazni. A konferencia hétfőn délelőtt tartja együttes ülését.

Egész Törökország megszállása.

A legfőbb haditanács katonai megbízottai a haditanácsnak utasításaihoz híven előkészületeket tesznek egy ülésre, — amelyen előkészítik az antant, és ha erre szükség volna, az amerikai haderőknek egész Törökországban való felosztását. Ugy vélik, hogy a legfelsőbb haditanácsnak ez az intézkedése azzal függ össze, hogy az örményekkel és más leigázott fajokkal szemben elkövetett újabb kegyetlenkedések híre érkezett, amelyekhez hozzájárult az, hogy a Porta megtagadta a szükséges büntető- és védintézkedések fogantatását. A legfelsőbb haditanács megbízottai e célból valószínűleg egy-két napon belül összeülnek.

Elnökválasztás Német-Ausztriában.

Bécs, febr. 3. Az állami direktórium elhatározta, hogy az alkotmányozó nemzetgyűlés összeülése után az államtanács egy személyiséget fog az új kormány megalepítésével megbízni, aki a kabinetalakításra vonatkozó javaslatát az államtanács elé fogja terjeszteni. A köztársaság ideiglenes háromtagú elnökségét március 6-án választja meg.

Munkátlanok tüntetése Bácskában.

Bécs, febr. 2. A kommunista munkanélküliek gyűlést tartottak, amely után a parlament elé akartak vonulni. Lefogták egy arra haladó tcherautomobilt és azzal áttörtek a rendőri kordonon. Az automobil fedezete alatt csak néhány tüntető tudott a Ringre kerülni, a többit a mellékutcákba szorították. Azt a néhány munkátlant, aki a parlament elé érkezett, a rendőrök letartóztatták.

Vilmos császár hamisított levele Ferenc Józsefhez

Genf, febr. 2. Clemenceau miniszterelnök a békekonferencia elé terjesztette francia jogtudósok véleményét arról a kérdéstről, vajjon vád alá helyezhető-e a volt német császár. A francia jogtudósok a maguk álláspontját többek között egy levéllel indokolták meg, melyet állítólag Vilmos volt császár irt annak idején Ferenc Józsefnek. A B. Z. am Mittag jól informált helyről arról értesül, hogy ez a levél hamisítvány. Ez az írás elsősorban több mint két évvel ezelőtt a francia sajtóban jelent meg és már akkor megcáfolták a valódiságát. A levelet egy spanyol kariista gróf hamisította, aki a háboru első hónapjaiban Ausztriában élt. A gróf azzal a megjegyzéssel adta át a levelet egy francia újságíróknak, hogy ezt Berchtold gróftól kapta. Noha nyilvánvaló volt, hogy a volt császár képtelen volt arra, hogy ilyen levelet megírjon, minden józan észsel ellentézik az a föltevés, hogy Berchtold gróf ilyen levelet bárkinek megmutatott volna.

Spanyolország visszakapja Gibraltárt.

Genf, febr. 3. Párisban és Angliában is hírek keringenek, amelyek szerint Angolország fontolóra vette, hogy csereüzletbe bocsátkozzék Spanyolországgal Gibraltár visszaadása tárgyában.

A tény ezzel szemben az, hogy Spanyolország csábító ajánlatokat tett, amelyeket annakidején az angol admirális fontolóra vett, azonban különböző okokból elejtett.

Nem üritik ki Pétervárt.

Moszkva, febr. 1. A pétervári távirati ügynökség alapítványi koholmányának jelenti ki azt a hírt, hogy a szovjet hatóságok Pétervár kiürítésére készülnek, hogy a várost katonák és szabadon bocsátott gonosztevők fosztogatásának tegyék. Pétervárt egyáltalán nem üritik ki.

Németország új veszedelemben.

Berlin, febr. 2. A keletnémetországi területek helyzete rosszabbra fordult. Keletporoszország határán nagy bolsevista seregek állanak. Nyugatporoszországot lengyel betörés veszedelme fenyegeti.

A szovjet csapatokkal szemben a nyolcadik és tizedik német hadsereg lépett föl Kétségtelenül föl lehetne tartóztatni a bolsevikieket még a keletporoszországi határon túl, ha a csapatokat szilárd és egészséges akarat vezető. A parancsnoki hatalom azonban a katonatanácsok kezében van, amelyek mindig tárgyalnak.

Kovno vára még a németek kezén van, az orosz csapatok azonban már közvetlenül a vár előtt vannak. Nyugatporoszországban szintén komoly a helyzet. — Illetékes katonai helyek kijelentették, hogy a lengyelek tervszerűen nyomulnak előre Nyugatporoszország felé.

Elmélkedés a szabadkai toronyórákról.

(Saját tud.) Szabadka, febr. 3.

Ha jól megfontoljuk, nem is kell valami nagy megfigyelés ahhoz, hogy a jámbor polgár a szabadkai toronyórák jellemfogyatkozásait megismerje.

Konstatálható pedig minden különösebb megfigyelés nélkül az órák kevés száma, nem különben az is, hogy nem járnak, sőt, amelyik jár az nagyon rosszul jár.

Hogy miért van mindez, arról több verzió kering. Mondják, hogy az időmutatók szerszámok patrómusai egy kissé könnyen veszik az órák beteges állapotját. Viszont azt is regélik, hogy a mai demokratikus irányzat következtében elkapták őket a magas pozícióban levők büszkesége és még sok más effélé, amelyek természetesen mind a rossz májak és rossz nyelvek szüleményei.

Hogy tényleg miért betegesek az órák, azt mi sem tudjuk, csak azt jegyezzük meg róluk, amit hónapok óta tartó megfigyelések alatt tapasztaltunk.

Az időmutatók korelnöke a Szt. Teréz-templom órája például évek hosszú sora óta áll a környékbeli hívek még mindig nem adták fel a reményt, hogy még hozzáigazíthatják óráikat, mint a régi jó időkben eselekedtek. Ilyenkor látszik meg igazán, hogy sokszor milyen naivak az emberek.

A Györgyi és Rókusi órák már demokratább felfogást követnek. Néha járnak, néha nem. Sőt néha még a szél is segíti őket. Őrat azonban nem mindig tanácsos hozzájuk igazítani.

Másképpen áll a dolog ugye fel fogás, mint működés tekintetében a városbáza büszke toronyának órájánál. Még a legrosszabb nyelvek és májak sem vitathatják el a városbázi toronyóra elsőbbségét ugye születés, mint társadalmi pozíció tekintetében a többi Krumpalik felett. De sajnos az előkelő szárazasú óra olyan allűrökkel rendelkezik, amit minden szerénykedés nélkül mágnásos szeszélynek lehet nevezni. Tudnillik úgy jár, ahogy akar. Szorgos és kitartó megfigyelések alapján megállapították, hogy sok esetben, néhány perc alatt befutott egy egész órat, sok esetben meg fél, esetleg egy óras pauzákat is tartott, ami a tanuk egybehangzó vallomása szerint nagy konsternációt okozott nemcsak ama szerencsétlenek között, akik óráikat hozzáigazították, hanem a piactéri kofák között is. Eme elszomorító tény mellett még más mágnás allűrök is derültek ki. Nyilvánvaló lett például, hogy a jeles óra részrehajló. A Wesselényi-utca felé például sokszor többet mutatott, mint mondjuk a vasút felé. Sőt a Zombori ut irányt határozott anti-patiávat viselkedett, lehullatván pár óvvel ezelőtt arrafelé néző egyik mutatóját. A harag állandóságát bizonyítja, hogy még most sincs meg egyik mutatója. Noha ez nem helyes, mert arrafelé lakik a legtöbb városi párti. Mesélik azt is, hogy szívesen hajtja mutatóját a széllel, mertvetvén a hiányos villanyvezetékelést, sőt hóesés esetén munkaszünetet tart egész önkényesen. Vádolják még azzal is, hogy évek óta nem világít éjjel, noha kötelessége volna.

Erre vonatkozólag állítólag enyhítő körülmények forognak fenn. Ennyi rossz tulajdonság mellett érthető, ha a szimpátia irányában csökkent, sőt az is érthető, hogy rokonai, a városbázi termek és

folyosók órái sem járnak. Csak az nem érthető sehogysem, hogy akiket mindez közelebbről illet, nem mozognak, pedig az idő még Szabadkán is — pénz.

Cseh-lengyel harcok Teschen körül.

Troppau, febr. 2. A sziléziai osztrák határon lévő német-cseh-lengyel határen heves tüzérségi és géppuska harcok voltak. A harcok különösen Teschen körül voltak elkeseredettek, amely most a csehek kezén van. Karvint és a körülötte elterülő lengyel terület ismét elfoglalták a csehek, akik Seibersdorf vasuti állomását, közvetlenül a sziléziai határon, szintén elfoglalták. A csehek parancsnokai az antant hadseregeiből való tisztek. Egy francia alpesi vadászászlóalj is harcol velük együtt.

A malmosok alakuló közgyűlése.

(Saját tud.)

Szabadka, febr. 3.

A Bácska, a Bánát és a Baranya-megyei malomtulajdosok tegnap tartották a Bárany-száloda nagytermében alakuló közgyűlést. Az alakuló közgyűlésen 34 malom képviselője jelent meg, amely malmok örökösége összesen napi 317 vaggon.

Az értekezleten megállapították a Bácska-Bánát és a Baranya-megyei malomiparosok egyesületét s érdekeik megvédésére további lépéseket tettek.

Az értekezleten sok szó esett a malmosok jelenlegi nehéz helyzetéről, mert a széhiány miatt a malmok üzeme teljesen megbénult.

Másrészt pedig az egész lakos-

ságra nagy kár háramlik abból, hogy a malmok óriási készletei romlásnak indulnak. A korán be hordott buza és még a magyar kormány által megállapított kiördési százalékban örölt lisztmennyiség is veszendőbe megyen, ha gyors intézkedéssel nem segítenek a malmokon.

Mindenesetre üdvös volna, ha az újvidéki népkormány módot találna arra, hogy ezek a folyton értéktelenedő termények piacra kerülhessenek, vagy esetleg iparcikkéért cserébe adnák.

A legközelebbi közgyűlésen az egyesület igazgatóságát fogják megválasztani, a jelölések már most megtörténtek.

Nagy a kínálat a papirtextiláruból.

— A szőlősgazdák figyelmébe! —

(Saját tud.)

Szabadka, febr. 3.

A háborus iparcikkek között nagy szerepet játszott a papirtextilárú és különösen az utóbbi időben a papirgyárak annyira berendezkedtek ennek az úgy látszik jól jövedelmező cikknek a gyártására, hogy ebből most óriási készletek vannak felhalmozva. A háboru váratlan befejezése után most igyekeznek ezen a reális értéket alig képviselő cikknek gyorsan tudni.

Az osztrák és a cseh érdekeltek Magyarországot és a Balkánt szemelték ki mint olyant, ahol a papirtextilárú szerintük még el lehetne helyezni. E célra Budapesten egyes bécsi cégek már is fióktelepeket rendeztek be és hirdetésekkel már a megszállott területen megjelenő lapokat is elárasztották, — bizva abban, hogy a békekötés után a megnyitott határokon át elárasztják a kiürült piacot.

Különösen a szőlősgazdák figyelmébe ajánlják a papirból készített szőlőkötőket és az ugynevezett molinó-zsákjait kínálják. Tagadhatatlan, hogy zsákban és kötözvényben nagy hiány észlelhető, mégis jó célt kívánunk szolgálni azzal, hogy figyelmeztetjük a gazdákat, hogy ezekből az anyagokból nagyon óvatosan vásároljanak.

Az a szőlőkötő anyag ugyanis amelyet a szőlősgazdák nyakába akarnak sózni nagyon kétértékű és még a megbízhatóbb gyártmányok sem feleltek meg a célnak.

Különösen a szőlőtermő vidékeken óriási kár háramlása abból, ha a termést ilyen kötöz anyag felhasználásával kockáztatnánk.

A szőlősgazdák most már annyival is inkább lehetnek óvatosak, mert remélni lehet, hogy rövidesen megindul a kajózás — és akkor a tengerentúlról a célra elegendő rafia érkezik, amely minőségileg nem is hasonlítható a papirkötözőhöz és biztos az is, hogy a két cikk ára nem fog arányban állani. Legyünk tehát óvatosak a nagy papirtextilárú kínálattal szemben!

— Arpaliszttal kevert kenyér Budapesten. A közéletmezési ügyosztály Budapesten a pékek által sütendő kenyér megjavítása céljából február 1 től kezdődően a pékek az utalványozásra kerülő kenyérliszt 25 százalékát arpaliszttal utalja ki és így a közönség a pékeknél a jövőben jobbmínőségű kenyeret vásárolhat. A kenyér ára a jobb minőség ellenére változatlan marad.

Összedőlt mulató.

(Saját tud.)

— febr. 3.

A napokban egy délelőtti hatalmas robaj verte fel a Lengyel-utca csendjét. Özv. Ziker Anna 33. sz. háza, amely mellesleg éjjeli mulató gyanánt szolgált, hirtelen összedőlt. Rögtön kihívták a tűzoltókat, nemkülönben a mentőket is, és hamarosan megállapították, — hogy a szabálytalan építkezés folytán történt a szerencsétlenség. — amely emberáldozattal nem járt, csak a butorzat tört össze. A háznak egyébiránt csak a fele lőlt össze, — a másik felét a tűzoltók gerendákkal megtámasztották.

Hogy az összedőlésnek halottja nem volt, szinte véletlenül mult. A népszámláló bizottság kiküldöttjei ép akkor jártak a házban. — Egyik népszámláló meg is jegyezte, hogy a falon látszó hatalmas repedés gyanus és sietve hívta ki társait, — szerencsésükre — mert pár perc múlva a ház összedőlt. A ledőlt részben a szerencsétlenség pillanatában senki sem tartózkodott.

Az izgató

román pópá.

Az iskolát minde
nestül elégette.

Temesvárott a szerb megszálló csapatok parancsnoksága letartóztatta Popovics János nagysemlaki görögkeleti román pópát és Versecse vitette, ahonnan Belgrádba fogják elszállítani. Popovics János pópá a háboru alatt felesapott hadseregszállító és sűrűn megfordult a budapesti honvédelmi minisztériumban és a bécsi hadügyminisztériumban. Bőrökkel, kukoricával, zabbal és juhokkal üzérkedett. A forradalom kitörésekor összegyűjtötte a falu népét a templomban és felhívta a román parasztokat, hogy vonuljanak az állami népiskola elé és azt rombolják szét. Ő maga vezette a tömeget feszülettel a kezében s az állami iskolában máglyát rakatott a könyvekből, térképekből, fali táblákból és fölégette az ajtókat, ablakokat, padokat, asztalokat és szakraányeket. Majd a földbirtokosok és gazdák ellen uszította a csöcseléket, mely azokat teljesen kifosztotta.

Amikor Popovics azt a hírt kapta, hogy Temesvárról egy szakasz honvéd jön Nagysemlakra rendet csinálni, Krassószörényemgyébe szökött. Majd ismét visszafért és most a szerbek ellen izgatott és titokban pénzt gyűjtött a román propaganda céljaira. — A szerbek ez agitációja miatt tartóztatták le.

Bácskai utasok figyelmébe

A „Délvidék“ kaphat Zombor, Baja, Újvidék és Szabadka vasuti hírlap-árusítóinál.

NAPI HIREK.

Sztojanovics Jenő temetése. Sztojanovics Jenő zeneszerző és karnagyot pénteken délelőtt a zenevilág nagy és őszinte részvétele mellett temették el Budapesten a Kerepesi úti temető halottasházából. A beszéltetés után az országos dalosközség nevében dr. Baránszky Gyula, a járóbeteg nevében Bárszky István mondott gyászbeszédet, majd a Budai Dalárda és az egyesített daloskörök gyászadalokat énekeltek.

A világgiacon esőknek az árak. A világgiacon árakról szóló angol indexszámok augusztus óta fokozatos esőknést mutatnak. A gabona és hús kivétel az összes fogyasztási és közszükségleti cikkek ára hanyatlott.

Ima Ferdinánd királyért. A nagyszobeni román kormányzótanács újabban úgy intézkedett, hogy ahol eddig az istentiszteletek alkalmával az előbbeni uralkodóért imádkoztak, most Ferdinánd királyért kell imát mondani. A közigazgatás, jogszolgáltatás és a választások tekintetében egységes kerületeket kell alakítani. A területeket nemzetiség szerint kell beosztani.

Sikosek a járdák. Már megemlékeztünk arról, hogy a háziurak nem igen törődnek ezzel, hogy házaik előtt az elnem takarított odafagyott havon sorra potyognak az emberek. A derék emberek most sem gondolnak a letisztítással. Ajánljuk őket a rendőrség figyelmébe.

Fakereskedés a temetőben. Brájkó István a Bajai temető csőze, állítólag Futó Mihály a temető gondnoka tudtával, a temetőben mintegy 100 darab fát kivágott és azoknak nagy részét értékesítette és saját céljaira is felhasználta. A körülbelül 100 darab fából mindössze két és fél öl használt van meg. Brájkó ellenezésére a vád is felmerült, hogy a régebbi fakereszteket is eltűzelte. A városi tanács a tanácsülésen foglalkozott az ügygel és ennek eredményeként Brájkó István temetőcsészét felfüggesztették állásától, míg Futó Mihály gondnok ellen megindították a fegyelmi eljárást megelődző vizsgálatot.

A cigányprimás tragédiája. Kaposvárról jelentik: Rácz József budapesti cigányprimás a minap rokonaihoz Csurogra utazott, ahol Reichardt Lajos zászlóssal ismerkedett meg s átárandult vele Iharosra mulatni. Egy kis banda élén húzta Rácz s a csinos primás úgy megtetszett Reichardt feleségének, hogy tánára kerekedett vele. A zászlósi erre a féltékeny düh előntötte s a cigány-nyal megittatott egy pohár pálinkát, melybe kloroformot kevert Rácz a pálinkát gyanútlanul megitta, mire összerogyott és néhány perc múlva meghalt. A féltékeny férjjet a kaposvári ügyészség fogházába vitték.

A volt bajor királyné nagy beteg. Müncheni távirat szerint Mária Terézia volt bajor királyné állapota a csekély táplálék-felvétel miatt rosszabbodott. Az orvosok a legrosszabbtól tartanak.

Falkenhayn térből — Averescu Sándor tér. Brassó város képviselőtestölete annak idején, amikor Falkenhayn német tábornokot díszpolgárának megválasztotta, egyszermind a város egyik terét Falkenhayn-térnek nevezte el. Most a románok megszűlése alkalmával a teret jelző táblára színes papírlap van kifüggesztve és azon román nyelven a következő felirat áll: „Averescu Sándor tábornok-tér“.

Kutyarazzia Szabadkán. A napokban tettük szövé, hogy a városban a kóbor kutyák nagyon elszaporodtak és már megállapíthatjuk, hogy intőkedés történt a kutyák összefogdosására. A pecérek nagyon előzékenyek, mert egy franc a közkatona után kullogó kutyát mielőtt hurokra vettek volna, előbb a franciát internacionális jelekkel megkérdezték, hogy a kutya az övé e? A kutya a franciáé volt és az udvarias pecérek ennek kivételesen szabad elvonulást engedtek.

Népesedési és határozási arany a múlt hónapban. A szabadkai anyakönyvi hivatalban nyert értesülésünk szerint Szabadkán a múlt hónapban 169 határozási eset fordult elő. A születések száma 126, úgy hogy valami javulás mutatkozik. Házasságot 133-at kötöttek a mai napig.

Veliko Prelo. A Hungária szálló nagytermében nagy közönség jelenlétében tartották meg a bonyarácág kedves évi mulatságát a Veliko Prelo. A termet zsufflásig megtöltötte a mulatni vágyó fiatalság oly annyira, hogy sokan az u. é. szorultak és egész esőát vittak egy jegyért. A Hungária előtt tegnap este megkezdte a kocsiút is elvett foglalva a mulatni akorokkal. Ily körülmények mellett azután érhető hogy a mulatság a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott.

Bolti tűz Bácskossuthfalván. Özv. Schéffer Albertné bácskossuthfalvai kereskedő üzlete eddig ismeretlen okból kigyulladt. A tüzet még idejében észrevették és a kivonult tűzország az ott lévő szerb katának segítségével gyorsan eloltotta a tüzet, úgyhogy a kár igen csekély. Minthogy gyújtogatás gyanúja forog fenn, az ottani eljárárság ez irányban nyomozást indított.

Távíratkozás a hadifoglyoknak. Mr. Davison, az amerikai vöröskereszt megbízottja, február első napjaiban Berabe érkezik, hogy a kiküldött magyar misszióval hadifoglyaink támogatása és hazaszállítása érdekében tanácskozzék. Az osztrák és magyar vöröskeresztes missziók együttesen a dán követtség útján azt a kérést intézték Schavenius dán miniszterhez, eszközölje ki Párisban hogy a hadifoglyok kérdés tárgyalására külön osztrák-magyar kiküldöttet utaztassanak mielőbb a békekonzferenciára. Masarik elnöki kérésbe helyezte, hogy a két hét múlva Prága és Vladivosztoik közt megnyíló közvetlen táviratváltást a hadifogly-távíratkozás céljaira Bécsnek

és Budapestnek rendelkezésére fogja bocsátani.

Akiket nem nyugdíjaznak. A magyar minisztertanács határozat alapján azokat a tábornokokat, ezredeseket és hasonló rangú katonai egyéneket, akiknek ez évi február 28-ával harmincöt évi szolgálatuk lesz, március elsejével nyugállományba fogják kelyezni. A tábornoki és ezredesi rangban levő igazságügyi tiszteket (hadbírák és katonai ügyészek), továbbá a hadbiztosokat nem fogják nyugállományba helyezni.

A Korzó-Mozi műsorából:
Cherbuliez: Asszonyfaló. Carterielli. Cigányteany. Cherbuliez népszerű francia írónak híres színjátékát, az Asszonyfaló 4 felv. vígjátékot vette műsorra hátfőlől szerdái a Korzó-Mozi. Carterielli poétikus finom meseszövevény drámájával a Cigányteany 4 felvonásos „Star“ remek alkotással. Az asszonyfaló minden jelenetét báj és derű lengi át s a népszerű francia író az ötletes éléreállítások, a szellemesség fra; páns módszerével bizonyítja az ősrégi tételt: férfi sorsa a nő. Mattyasovszky Nina, Bojda Irén művészi játéka magával ragadó. A két mesteri ujdonság szerdán megy utoljára.

Diadalmasszony — ragyogó premier. A Nordisk gyar attrakció sorozatainak világhírét dicsejti ez a grandiózus szerelmi dráma, mely „Diadalmasszony“ néven foglal helyet esütörtökötől vasárnapig a Korzó-Mozi műsorán. A főszerepeket a dán művészvilág kiválóságai közül: Cartó Wieth és Chara Wieth játsszák, akik ennek az irodalmi színvonalu drámának két szerelmes szerepét megkapó, csodás élethűséggel viszik vászonra s boldogságuk utáni küzdelmeknek művészi interpretációi. A világvárosok színpadai óriási sikert aratott darab bizonyára Szabadkán is emlékebe vesző nyomatokat hagy majd maga után.

Szerkesztői üzenetek.

B. J. Verset semmiesetre sem. Prózát esetleg. A témától függ.

Háztartásbeli lány. — A könyvet a hátralékos bérrrel együtt szabályszerű felmondás esetén ki kell adni a munkaadónak. Vonnakodás esetén forduljon a rendőrséghez. Az ne gátolja, hogy uriaszony. Annál rosszabb neki.

Gombaszögi Frida

a Vígsház bálványozott művésznőjének pazar pompával elkészített filmjűdonsága, melyet két hélig játszott az Uránia

LOBOGÓ VÉR.

Egy asszony szerelmi regénye, 5 felv.

Hétfő, kedd, szerdán kerül színre a **LIFKA MOZIBAN.**

Risgazzák és földmivelők rovata.

Rovatvezető: Szabó Miklós.

A fagyos burgonya kezelése. A fagyos burgonyát kiválogatás után hűvös, de fagymentes helyen kell elhelyezni. Az ilyen burgonya használat előtt, mintegy 12-20 órán át, hideg vízben áztatandó s nehogy a víz túlságosan felmelegedjék, az áztatás ideje alatt néhányszor megújítandó. Ezután a burgonyát, anélkül hogy meghámoznánk, hűvös helyen megfőzzük. Ezzel az eljárással a gumók elvesztik édeskés ízüket és époló élvezhetővé válnak, mint a rendes burgonya.

Az abrakolás helyes módja. Hogy a drága abraknak egy szeme se menjen veezendőbe, a szarvasmarhának például tanácsos mindenféle abrakot darálva és szecskával keverve nyújtani, mert így a kérődzők a szemes eleséget tökéletesebben benyalazzák és a bendőbe nyelik, honnan az kérődzés alkalmával ismét a szájba jut s il enformán alaposabb rágás és emésztés alá kerül. Ha a darát, korpát stb. tisztán etetjük az állattal, a kérődzést elkerüli és így kihasználása tökéletlen maradna. De lovakkal is legjobb a zabot vagy más abrakot szecskával keverve etetni. Sőt sertésnél is ajánlható, hogy a szemes elesége közt heréből vagy lucernából vágott rövidebb szecskát keverjünk. Ezzel az állatokat tökéletesebb rágásra kényszerítjük.

Magnak való kukorica válogatása. Kukoricatermesztésünknek egyik legnagyobb hibája, hogy a magnak való csövek kiválasztására a legtöbb gazda nem fordít gondot. A téli hónapokban erre a munkára van elég időnk. Nem szabad ezt a munkát tavaszra halasztani azért sem, mert különben a legalkalmasabb csöket a tél folyamán feleletjük és tavasszal már nem lesz miben válogatni. A csövek kiválasztásánál elsősorban arra kell ügyelnünk hogy azoknak nagysága, alakja, a szemek színe és alakja, a fajtának megfelelő legyen. Figyelemmel kell lenni a szemsorok tömörségére és arra hogy a csövek töve is, hegye is lehetőleg tömörten, sűrűn berőt legyen. A megfelelőnek látszó csöveket akár külön munkával, akár naponként, mikor a morzsolni, etetni való csöveket felszedjük — külön válogatjuk és ismételtlen egyenként újabb bírálatnak vetjük alá. Ha így a legformásabb, legtökéletesebben berőt csöveket kiválasztottuk, azokat egyenként lemorzsoljuk. Morzsolás előtt lemérjük az egész csövet, azután morzsolás után külön a szemeket és külön a csutkát és azoknak a csöveknek magját hagyjuk megvetni, amelyeknél a csutka és szemek aránya az utóbbiak javára a legkedvezőbb. — Hasonló következetes eljárással minden különösebb költség nélkül, csupán egy kis téli munka árán — átlagos kucoricatesterméseinket lényegesen fokozhatnók.

Nyomatott a Végvárosban, 10. sz. Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat szocietásat könyvnyomdája: Szabadka, Halközpont 20. sz.

Viszketegséget, sümört, rühöt

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. FLESCH-féle eredeti törv. védett

„Skaboform kenőcs“

Ninos szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet dr. Flesch-féle kérjünk. Probatégely 3 korona, nagy tégely 5 K., családi adag 12 korona Szabadka és vidéke részére főraktár:

DECSY GYULA

„Szent Terézia“ városi gyógyszer-tár 1. kör Deák-utca. (Kiskápolna mellett.)

JESZENSZKY JENŐ

„Órangyal“ gyógyszer-tárban.

Vételre a SKABOFORM

védjegyre ügyeljünk!

Banktisztviselők,
magánhivatalnokok
és kereskedők részére irodalmi
horvát-szerb
tanfolyam nyílik.
Bővebb felvilágosítást ad a kiadó.

Egy jókarban levő

ház eladó

négy szobával, egy konyha és egy kamrával. Tudakozódni lehet a tulajdonosnál. Zombori-ut 131 sz. a. Ugyanott egy új Meteor kályha is eladó.

Petőfi utcai

H A Z A M

azonnal

ELADOM

Bővebbet

Czaich gyógyszerésznél Szegedi ut.

Egy jókarban levő

ház,

üzlethelyiséggel és villanyvilágítással

ELADÓ.

H. kör, Plébánia és Gábor-utca sarok 193 sz. alatt.

Egy jó házból való fiut tanoncul felvesz Borbás Mihály férfi szabó IV. kör, Balog-u. 596.

Francia társalgást tanít tanár. Értékezni lehet délelőttként a szerkesztőségben.

Temetkezési vállalat-átvétel.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Moldoványi-féle temetkezési vállalatot megvettem és egészen új felszereléssel láttam el, amely a legnagyobb és legelső osztályú temetéseknek megfelel.

Úgy diszitással mint koporsókkal szolgálhatok.

Legpontosabb kiszolgálás. — A nagyközönség pártfopártfogását kérem.

Tisztelettel:

Fekete Dénes,

temetkezési vállalkozó Deák-u. 3. (Lakás: Petőfi-u. 9 szám.)

Apróhirdetések

Egy szó ára 30 fl. A legkisebb hirdetés 3 K. Felvilágosítást hirdetési ügyekben a kiadóhivatal ad. Telefonszám 300.

Egy fekete, báránnyelű térbunda eladó. Cim a kiadóban. 2

Nagylakóház, mely áll egy üzem és irodahelyiségtől 4 utca szoba két 2 szobas és 1 szobas udvari lakásból. Vas traverzán piaci 60 lóra való istálló 400 öll udvarból eladó. Üzemnek hasznosnak kereskedésnek kereskedésnek hasznosnak kereskedésnek igen alkalmas. Bővebb a tulajdonosnál Schäffer Gézfogtechnikus Kosuth utca Petőfi köz. báz.

SZENT ANTAL NYOMDA

Elvállal: lapok, folyóiratok és művek kinyomatását, valamint mindenféle nyomdai munkák pontos és tisztes elkészítését. Az újabb egyházmegyei nyomtatványok nagy raktára. — Telefonszám 300.

SZABADKA, RÁKÓCI-U. 20.

Szabadka, Bácskosúthfalva, Cserevka, Hód-ság és Gombos helyiérdekű vonal területén a

DÉLVIDÉK

minden páros napokon amidőn a vonatok közlekednek rendszeresen érkeznek meg.

Tisztelettel értesítjük a t. közönséget, hogy elvállalunk marha-, ló- és borjubőrök fel-, felsőbőr és szerszámok kikészítésére.

Tisztelettel Szabadkai Bőripari R.-T. Gyártótelep Reinczfalva Telef. 878. Iroda: S. Ácsenyi-tér. Telefon 161

MENETREND

Budapestről évk. délután	1:00
Budapestre ind. délután	1:55
Zomborból évk. délután	3:11
Zomborból ind. délután	3:23
Szabadkáról évk. délután	4:46
Szabadkáról ind. délután	4:51
Szabadkáról évk. este	6:06
Szabadkáról ind. este	6:27
Cserevka-állomásról évk. délután	8:01*
Cserevka-állomásról ind. délután	8:14*
Zomborból évk. regg.	1:00
Zomborból ind. regg.	1:23
Budapestre évk. regg.	3:02
Budapestre ind. regg.	3:05

A *gal jelzettek dec. 1-től csak a hét páros számú napján közlekednek. A *jelű áll.: csak 6-tól reggel 8-ig

Ujságárusító

emberek, asszonyok, lányok, fiúk

havi fizetéssel, vagy magas %-al azonnal felvétel.

nek a

DÉLVIDÉK
kiadóhivatalában.